

SERGIU FĂRCĂȘAN:

autointerviu

— Ce lucrări aveți pe șantier ?

Am mai multe șantiere. Anul 1972 s-ar putea să se dovedească pînă la urmă rodnic pentru mine, întrucît am închis în cea mai mare măsură șantierele publicisticii, concentrîndu-mă asupra ficțiunii. Stă să-mi apară o carte de proză satirică, *Manualul bunului cîrpaci*. Vreau ca în toamnă să fac o lungă documentare (dacă e un cuvînt care deranjează, hai să-i spunem deplasare, sau, și mai bine, ședere) la Hunedoara, orașul muncitoresc pe care de prin '48 l-am urmărit aproape an cu an. Presimțeam că voi scrie cîndva un roman pentru o editură numită „Cartea Românească“.

— Intrebarea noastră se referea în special la dramaturgie.

— Am avut o experiență bună cu teatrul radiofonic: piesa *Costum la două rînduri*, cu Colea Răutu în rolul principal, s-a transmis în eter la începutul lui iulie. Mai am o piesă radiofonică — s-ar putea să fie transmisă pînă la ora cînd va apare revista — intitulată *Viața nu e cu taxă inversă* (sau: *Datoria e datorie*). Prima este „prelungirea“ dramatică a unui act de eroism muncitoresc, analiza urmărilor sale în viața de familie. A doua opune falsul romantism și proza meschină a vieții diurne într-o muncă aparent neimportantă. Cînd se formează un spirit de colaborare inteligentă, pătrunsă de profesionalism în sensul bun al cuvîntului (incluzînd și criteriile ideologice, dar nu dăscălire), parcă și inspirația merge mai bine.

— Cum ați colaborat cu teatrul ?

— Experiența mea cu Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra“ a fost electrizantă și profund

inspiratoare: afară de discuțiile din consiliul teatrului, dominate de înțelegerea plină de simpatie și exigență a lui Liviu Ciulei, am avut un fel de „premieră“ în viață — două ședințe plenare ale organizației de partid a teatrului, conduse de Toma Caragiu, și discutînd pe toate fețele piesa pe care o intitulasem *Păr alb pentru zece diavoli*.

— De ce vorbiți la mai mult ca perfect ? Ați renunțat la acest titlu ?

— Nu. Procesul de elaborare al unei piese e însă uneori pretențios, dificil, așa că pe parcurs c omeneste să simți că titlul și-a devenit o litotă. Știți probabil că litota e inversul hiperbolei, un fel de algebrică exagerare în minus. *Păr alb pentru zece diavoli* — numai pentru zece — mi se pare acum un titlu modest. Cum însă munca e de obicei premisa succesului, vom vedea în toamnă, sper, în ce măsură parcursul piesei a fost ascendent, a dus la perfecționările pe care le dorim cu toții.

— La ce alte piese lucrați ?

— Vă rog să nu publicați răspunsul ce urmează decît cu rezervele pe care le fac; altminteri, ar suna demagogic. Lucrez — dar nu continuu — la cinci piese, soarta lor depinzînd mai general de șantierul dramaturgiei, de ofertele pe care le am, teatrul cu care colaborez, experiența înregistrată. Ca orice sistem informațional, creierul dramaturgului cunoaște feed-back-ul, retroacțiunea. Cînd eram copil, m-am lăcomit să iau de pe o sobiță un pahar cu lapte, încins. De atunci, nu mai pun mîna pe un pahar decît cu precauții. În momentul de față, mă gîndesc dacă n-ar fi util să solicit Uniunii Scriitorilor transferarea mea la secția de proză. M-a

încurajat faptul că am fost invitat la primul congres european al literaturii științifico-fantastice și mai ales că scriitorii români de specialitate, prin vot, au hotărât să propună *Vă caută un taur* pentru premiul european, drept cel mai bun roman științifico-fantastic al ultimilor cinci ani. Nu merg pe calea minimei rezistențe — m-am încurcat prea rău cu teatrul ca să ne mai despărțim acum — sper însă să nu ajung cu solicitarea maximei rezistențe.

— Care sînt cele cinci piese? Temele.

— Una, cea mai dificilă, este o comedie antibirocrațică, contra unui hapsin care se socoate indispensabil. Alta, cea mai ușoară — și recreativă pentru mine după *Părul alb*... — e o comedie sentimentală despre divorț. O a treia, cea mai pretențioasă, candidînd

și la circulație internațională, e dedicată luptei pentru pace, răspunde unui proiect mai vechi. A patra, aș zice cea mai imposibilă — dar am mai făcut unele lucruri care la început îmi păreau imposibile — ar fi o legendă dramatică intruchipînd lupta dintre cosmopolitism și naționalism, cu perspectivă, desigur, spre patriotismul socialist. Ultima, puțin cam surprinzător, dar e o ambiție a mea ca pe un teren foarte bătut să-mi încerc puterile: un *Vlad Tepeș* care să reprezinte, pentru mine, o formulă ceva mai nouă de piesă istorică. Mă stimulează cel mai mult la scris noutatea, încercarea de a folosi atît tehnici, cît și teme pe care nu le-am mai abordat. Marii scriitori, zice-se, se repetă: eu mă mulțumesc să fiu mai mic: un meseriaș preocupat de respectarea adevărului și dobîndirea succesului de public.

